

Begrippenlijst

Term	Omschrijving	Gangbare eenheid
Drainage	De afvoer van water over en door de grond en door het waterlopenstelsel.	-
Debiet	Het vloeistofvolume dat per tijdseenheid door een doorsnede stroomt.	m ³ /s
Drukhoogte (zie Figuur X)	De hoogte van de waterkolom die een druk (h) levert ten opzichthem van de atmosferische druk.	-
Freatisch grondwater	Water onder de grondwaterspiegel in een relatief goed doorlatende laag en boven een eerste slecht doorlatende dan wel ondoorlatende laag.	-
Fundering op palen	Een fundering bestaande uit elementen waarvan de lengte ten minste 5 maal de kleinste afmeting van de dwarsdoorsnede van de paalpunt bedraagt.	-
Fundering op staal	De belastingen uit de bouwconstructie worden via platen of stroken in de bodem geleid. Men spreekt dan van een plaat- resp. strokenfundering. "Op staal" is afgeleid van het oud Nederlandse "op-stal" en heeft geen relatie met het materiaal staal.	-
Grondwaterspanning	(Grond)waterspanning in een punt in de waterspanning (onder)grond die overeenkomt met de waterspanning als gevolg van een kolom water vanaf dat punt tot aan de vrije grondwaterspiegel.	kN/m ²
Grondwaterstand	De hoogte (ten opzichte van een referentieniveau van een punt) waar het grondwater een drukhoogte gelijk aan nul heeft i.e. de absolute druk gelijk is aan de druk van de atmosfeer.	m t.o.v. maaiveld of NAP
Gemiddeld hoogste grondwaterstand, GHG	Het gemiddelde van de drie hoogste grondwaterstanden in een hydrologisch jaar over een periode van tenminste 8 jaar, waarin geen ingrepen hebben plaatsgevonden. De grondwaterstanden worden tweemaal per maand gemeten, meestal op de 14 ^e en 28 ^e dag.	m t.o.v. maaiveld of NAP
Gemiddeld laagste grondwaterstand, GLG	Het gemiddelde van de drie laagste grondwaterstanden in een hydrologisch jaar over een periode van tenminste 8 jaar, waarin geen ingrepen hebben plaatsgevonden. De grondwaterstanden worden tweemaal per maand gemeten, meestal op de 14 ^e en 28 ^e dag.	m t.o.v. maaiveld of NAP
Gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand, GVG	Het gemiddelde van de grondwaterstanden op 14 maart, 28 maart en 14 april over een periode van tenminste 8 jaar, waarin geen ingrepen hebben plaatsgevonden. De grondwaterstanden worden tweemaal per maand gemeten, meestal op de 14 ^e en 28 ^e dag.	m t.o.v. maaiveld of NAP
Grondwater	Water beneden het grondoppervlak, i.e. beneden de grondwaterspiegel.	-
Grondwaterspiegel	Het vlak door de punten waar het grondwater een drukhoogte gelijk aan nul heeft. Ook wel freatisch vlak genoemd. De grond onder de grondwaterspiegel is volledig verzadigd met water.	m t.o.v. maaiveld of NAP
Grondwaterstandsverlaging	Daling van de grondwaterstand, bijvoorbeeld als gevolg van een grondwateronttrekking, een peilverlaging van het open water, verdamping.	-
Hydrologie	De leer van het voorkomen, het gedrag en de chemische en fysische eigenschappen van water in al zijn verschijningsvormen op en beneden het aardoppervlak, uitgezonderd het water in zeeën en oceanen.	-

Hydrologisch jaar	Periode van 1 april tot en met 31 maart.	-
Hydromorfe kenmerken	Bodemprofielkenmerken van vocht en grondwater die medebepalend zijn voor de veldschatting van GHG en GLG.	-
Klink	Diktevermindering van een grondlaag onder invloed van eigen gewicht of verdichting.	-
Krimp	Volumevermindering ten gevolge van het uitdrogen van klei- en/of veengrond.	-
Maaiveld	De hoogte van het grondoppervlak.	m t.o.v. NAP
Normaal Amsterdams Peil, NAP	Het standaard referentievlak in Nederland voor de hoogteligging.	NAP
Plaatshoogte (zie Figuur x)	Hoogte (z) van water ten opzichte van een referentieniveau.	m t.o.v. NAP
Samendrukking	Verticale volumeverandering onder invloed van eigen gewicht, externe belasting of waterspanningsverlaging.	-
Schijnspiegel	Freatisch vlak van een grondwaterlichaam gelegen op een slecht doorlatende laag, waaronder weer een onverzadigde zone voorkomt.	-
Stambuis	Grondwaterstandsbuis waarvan een langjarige meetreeks aan grondwaterstandsmetingen beschikbaar is.	-
Stijghoogte (zie Figuur x)	De stijghoogte H is de hoogte ten opzichte van een referentievlak, tot waar het grondwater opstijgt in een buis die zowel in open verbinding staat met de atmosfeer als met het grondwater in een watervoerend pakket. Stijghoogte = drukhoogte + plaatshoogte ($H = h + z$)	m t.o.v. NAP
Verdichten	Het tot stand brengen van een dichtere pakking van grondeeltjes.	-
Voorbelasten	Het aanbrengen van zand op het maaiveld om de zetting te versnellen en om daarmee schade aan de nieuw te bouwen constructies te beperken.	-
Watervoerend pakket	Een geologische formatie waarbinnen (ten opzichte van de omgeving) de relatief hoge doorlatendheid aanzienlijk transport van grondwater mogelijk maakt.	-
Zakking	1) Zakking van het maaiveld kan het gevolg zijn van de volgende processen: <ul style="list-style-type: none"> • krimp • oxidatie • (grondmechanische) zetting • klink 2) De verticale verplaatsing van de bovenkant van een funderingselement of een onderdeel ervan ten opzichte van het niveau in onbelaste toestand 3) Zetting (veelal wordt geen onderscheid gemaakt tussen zakking en zetting)	-
Zetting	Zetting is een grondmechanisch proces als gevolg van opgebrachte belasting, bijvoorbeeld in de vorm van opgebrachte grond of door het zwaarder belasten van de fundering. Zetting wordt ook wel als equivalent van zakking of daling gebruikt.	-